

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat óra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három óra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számok 12 kr. árával kaphatók
 a kiadóhivatalban

BARSA.

Negyhasabos petit-sor egyszeri közlésért 5 frt
 kétszeriért 6 kr. többszöriért 5 frt fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 fr

A nyilttérben:

minden negyhasabos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összeköttetésben levő hirdető-írások, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KOZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelen: hetenként egyszer,

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
 (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

vasárnap reggel.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Mailáth István.

A köz, úgy mint a magán élet folytonos hullámzás- s változásnak levén alávétve — ezek az életnek jelenségei — folytonosan új és új állapotokat idéz elő.

A ki a közéletbe lép és emberi, polgári kötelességeit akként teljesíti, hogy a szépnek, jónak, nemesnek elérésére s ez által polgártársainak hasznára kitűzött cselekvési irányából semmiféle hullámzások, változások által nem engedi magát elterelteni; hanem feltartóztatlanul halad egyenesen a cél felé: annak eljárását a mint helyesnek tartjuk, úgy tisztelettel emelünk előtte kalapot.

Minden szép, jó és nemes tett kétszeresen válik azzá s magasabbabbá, ha azoknak kivételére a szilárd, öntudatos, tiszta jellem is sorakozik.

A véletlenség jótékonyága a törpék sajátsága.

A nemesen magasatrörő lélek saját erejéből s nem titkos utakon, hanem egyenesen, nyíltan, öntudatosan gyakorolja a jót. A kit nem az erkölcs, erény iránti érzeke s szeretete, hanem pillanatnyi felhevülés, indulat, ötlet vezetnek cselekvéseiben, nem előnyére, hanem hátrányára van az emberi jólét előmozdításának.

Nem elég a pusztá akarata a jóra, hogy a közéletben hasznosakká válhassunk, az akarathoz a megfelelő erő, a cselekvésre alkalmas tulajdonok is szükségesek.

Nálunk a közéletnek egyik ága sem kíván annyi sokoldalúságot az ismeretekben, annyi kitartást a cselekvésben, hogy biztos eredményt vivhasson ki, mint az adminisztráció.

Legalább az, hogy legtöbb panasz fordul elő e téren, míg más, tán valamennyi közéleti ág összeségben

vége sem szolgáltat annyi panaszt, mint az adminisztráció, ezt látszik igazolni.

S habár — e panaszok ellenében is — nem akarjuk kétségbevonni az adminisztráció terén való haladást s bizonyos előmenetelt elismeréssel is fogadhatunk; mégis konstatálnunk kell azon tapasztalati tényről, hogy az adminisztrációra gyéren jelentkeznek a jóra való erők, s kevés az alkalmas pályázó s hogy még mindig csak a régiektől hátrahagyott tisztességes maradványok tartják fenn azt.

Ily viszonyok között tehát egy hivattott, kipróbált adminisztrációs erőnek e térről való időelőtti elvonulása, lehetetlen, hogy meg ne rendítse hitünket a jobb adminisztráció bekövetkezésében, s hogy fájó érzés ne fogja el valónkat, látva, hogy e nehéz, görnyedő időkben párhullámzásoknak esnek áldozatul az olyanok is, kiknek fenkölt lelkét a szépnek, jónak, nemesnek mély érzete hatja át s minden tettek ezeknek kinyomatát, bélyegét hordja magán.

Barsvármegye az ország azon vármegyéihez tartozik, melyek történeti múlttal bírnak, voltak nagy és dicső napjai, melyeket a történelem vett fel élvülhetlen lapjaira; voltak szomorú és válságos idői, midőn a nyilvános közélet szünetelése alatt a tisztviselők, reprezentáltak a vármegyét s a nagy ősök fénytárasztó szelleme nem talált hű képviselőkre a tisztviselőkben; . . de hagyjuk ezeket! . . hisz az életben a jó a rosszal váltakozik! . . és annyi mégis bizonyos, hogy Barsnak fiai minden időben a régi fényes és dicső napok után rajongtak! A legutolsó megyei manifesztáció is e dicsőség utáni törekvés és vágyak szüleménye. S ha felbuzdult féltékenyen őrzött alkotmányos jogainak védelmében, azt hisz-

minden félóránban felsaptak a szikla tetőzetéig.

A menekülteket szomorú sejtelen fogta el.

— Ide csak egy második halálba menekültünk! — szólt az egyik matróz. — Jobb lett volna meghalnunk.

— Ne esetek kétségbe, — válaszolá a főkormányos. — Még mindig remélhetünk!

Eközben a sziklacsucsáról vizsgálta a vidéket.

— Hogy menekülhetnénk meg? — kérde Kovács keserűen. — Melyik hajó jönne erre a biztos halálba! Hisz harmincz mérföldnyire vagyunk a hajójáratok utjából. Csak egy eset lehetséges! Ha valami czirkáló czethaladász erre tévedne, akkor menekülhetnénk.

— Igaza van! szólt a többi matróz. — Menekülhetlenül elvesztünk! Jobb lett volna, ha a többiekkel halunk meg.

A főkormányos, a ki az időközben kiderült láthatárt vizsgálta, ekkor örömteljesen felkiáltott.

— És mégis megmenekülünk! — Nézzetek oda!

A matrózok valamennyien a kijelölt irányba pillantottak.

Déli irányban a kékes ködből sötét tömeg emelkedik ki.

— Föld! kiáltottak egyszerre többen.

— Igen, szárazföld! — felelt a főkormányos.

— De micsoda vidék az?

— Trisban d' Acunha szigete! Ha oda jutottunk, meg vagyunk mentve!

— Ez a délatlanti üdítő sziget. Nemde? — kérde Kovács.

szűk, hogy ezt, mint önálló megyei municipium, kötelességéhez hiven teljesítette.

Azonban, be kell vallanunk, hogy e kötelességű jogvédelem nem hozta meg a remélt dicsőséget; hanem hozott mást, mit a jogvédelem bajnokai legkevésbé vártak; hozta azt a fájdalmas eredményt, hogy Barsvármegye Mailáth István főispánjában — ki megyei életünkben elvonult — legelső adminisztrációs kapacitását, vezetőjét hű bajnokát, kit tizenégyévi főispán-sága alatt őszinte tisztelet- és szeretettel környeztünk, mert kormányzása áldás volt vármegyénk nézve, elvesztette!

Nem kell, de nincs is szüksége Mailáth Istvánnak arra, hogy a közre kiható érdemeit ékes szavakkal törekedjünk illusztrálni; legékebben beszélnek azok a valóságban maguk magukért!

De nekünk jól esik vármegyénk kulturális és közlekedési terén elmondhatni mindenkinek: queris monumenta? circumspecte!

Sújtó veszteség a nagy közönségre nézve távozása; mert ő mint főispán a népnek valódi atyja volt; büszkén s felemelt fővel léphet mindenfelé, s önérettel tekinthet vissza eddig megfuttatott pályájára, rajta ragyognak Berzsenyi szavai: „a derék nem fél az idők mohától; . . . érdemét a jók, nemesebb jövőző s századok áldják.“

Néhány pont Trencsénmegye közművelődési viszonyaiból.

Írta: Cserei József.

Társulatai között legnevezetesebb a trencsénmegyei természettudományi társulat Trencsén székhelyllyel, mely néha magyar nyelvű felolvasások és évkönyvek ki-

— Igen, vannak rajta édesvíz források és ott gyakran kikötnek a czethaladászok! Egyébként is nagyon termékeny a sziget. Gyümölcs bőven terem s ezenkívül kosok, kecskék és szárnyasok is vannak nagy számban.

— Vannak a szigetnek lakói?

— Vannak! Néhány család él ott teljesen robinsoni életet. A szigeten Bab király uralkodik 50 lakosu országa fölött. Rongykirálynak is hívják, mert nincsen ruhája s csak rongyokba burkolózik.

— Egyébként azt hallottam, hogy nagyon barátságos ember!

— Igen, csak hogy nem tengerész!

— Nem, felelt a főkormányos, Porthmuthban egyet-mást hallottam róla elbeszélni. Tulajdonképen Bab Richardnak hívják. Az angol csapatokban tüzerkáplár volt és Waterloonál vitézül harcolt Napoleon ellen. Mikor Napoleont Szent Iónára vitték, az angol hadseregből egy ezred katonát helyeztek oda őrizetere. Ezek között volt Bab káplár is. Mikor Napoleon meghalt, a katonákat visszahívták, de a káplár és még három társa annyira megszokták az ottani életet, hogy megnősültek és családjakkal valahogyan a Trisban szigetre vetődtek. Ott községet alapítottak. Bab lett a király, a bíró, a lelkész, a jegyző s minden egy személyben. Jelenleg megszorodott családjakkal együtt 50 lélekből álló országot képviselnek.

— Oda kell menekülünk!

— Azoknak van ennivalójuk a csömlériség, míg mi szerencsétlenek itt éhezünk.

dása által ad életjelt magáról a művelt közönség előtt.

Dalegyesületek ritkán hallatják hangjokat, legtöbb mozgékony, életjel mutatkozik e téren Zsolnán, hol a társasélet pezsgő. Ugyanazt mondhatni a műkedvelői színi előadásokról is. Vándorszínész társaságok csak Trencsénben és Zsolnán tartják fenn magukat rövid ideig. A tepliczi nyári színház felváltva magyar és német előadásokat tarthatna, minthogy vegyes közönségének nagy contingense magyarokból kerül ki. Már csak nemzetiségi szempontból is megfigyelendő volna ez eszme, ha pénzügyi tekintetek a fennálló állapot javára nem döntenék el a mérleg súlypontját. Dicsérendő Trencsén megyének legújabb törekvése az iparosok és kereskedők cézagtábláinak magyarosítása ügyében, és a legújabb alakult kath. legényegylet szintén a magyar nyelvet használja hivatalos nyelvvül. Közművelődés tekintetében a megye székhelye jár elő jó példával, mikor első sorban maga tanulja meg s azután buzgón terjeszti a magyar nyelvet és a magyar érzelmeket a megye területén. Trencsén és Zsolna mutatnak legnagyobb haladást a magyarosodás terén. Azt mondják, hogy a kik husz év előtt ismerték ezen városokat, azok ma már nagy nyelvi átalakulást tapasztalnak rajtuk.

Azonban nincs alkalmasabb tér a népek művelésére, mint az egyház és az iskola. Az iskolában nyert benyomásokat az ember hozományul viszi magával az életbe. Itt is első sorban áll a leányiskola. Neveltetésünk, műveltségünk nagy része az anyák kezébe van letéve. Az anya nagy hatalmasság. Előfordulnak az életben ránk erősebben ható mozzanatok, de olyan mély, olyan tartós hatású egy sincs, mint az anya egyénisége, mint a házi nevelés, mert ez szívünkhöz feközik, átmegey vérünkbe, önünkké válik. Ez azon érzelem, mely alól sohasem szabadulunk fel, az anyának képe sirunkig elkísér. Trencsén városa tanítónői

— Meg kell kísérletünk legalább a menekülést.

— De hogyan?

— Adjunk vészjellet!

— Nincsen arra való zászlónk!

— Ruhánkból kell tépnünk!

— Az nem használ semmit. Nincs itt olyan rud, a melyre feltűzhetnénk. Gyujtsunk inkább tüzet, azt hamarabb észreveszik! A szurkos hajóroncsokból könnyű lesz máglyát emelni.

— De ne feledd el, hogy gyujtsunk nincsen!

— Megálljatok! kísértsük meg egy lépépitését. Deszka van itt elég a hajónkból. Hármunknak meg van az oldalfegyvere, szögeket meg találunk bőviben a roncsokban.

Diadalkiáltás fogadta a helyes indítványt.

Egész éjjel dolgoztak, kopácsoltak és reggelre egy meglehetősen nagyságu lápot bocsáthattak vízre.

Mind az ötven rajta voltak. Széles deszkadarabokkal eveztek a sziget felé; két napig küzdöttek már a hullámokkal, három nap óta voltak éhen, szomjan s a matrózok a kormányos minden intése dacára is mohon szárszölték a tengervízre.

A negyedik napon Kovács, a magyar matróz, örömteljesen kiáltott föl.

— Mi az!? — kérde a többiek.

Vitorla! Felénk közeledik!

— Mentve vagyunk! — szólt a kormányos.

A vitorla csakugyan közeledett. Szemlátomást küzdött az ellenkező széllel, de

Budapest, 1889. április 26.

által magyarul taníttatja leánygyermekét, magyarul szólnak a kis leányhoz, amint az iskolába lép. Jelenleg Trencsénmegyében két felsőbb (6 osztályú) leányiskola működik, és pedig Trencsénben és Zsolnán, utóbbi helyen apácák vezetése alatt árva-házzal egybekötve, Wurum nyitrai püspök alapítványa fiúk és leányok számára. A diszesen felépült trencséní új leányiskola vezetését is olyan tanerők vették át, kik önfeláldozólag szentelték magukat a hazai nevelésnek és egyedül Istenben és a jötevé megnyugtató tudatában leltek legszebb jutalmukat. Az iskola Gyrcsek János, nyitrai apát-kanonok alapítványa, az evangéliumi szelidségű Roskoványi Agoston nyitrai püspök segített. Legújabb Miklovics Lajos földbirtokos 6000 forintot hagyományozott az iskolának.

Ezzel a város keresztény és hazafias neveltetése biztosítva van, keresztény anyákat és magyar gazdasszonyokat nevelnek, ezekre van legtöbb szüksége a hazának.

A magyarosodás másik terve a kisdudóvoda, sőt mondhatni, e tekintetben a leg-hatalmasabb tényező. Fájdalom, a megyében nincs egyetlen magyar község vagy tiszta magyar város. Mi már nem érjük meg, nemzedékek fognak elmúlni, míg azt mondhatjuk, hogy Trencsénmegyében magyar városok vannak. A magyarosodásnak legilletékesebb tere a kisdudóvoda, és épen ezt foglalta el a felvidéki magyar közművelődési egyesület. Eddig a megyében hét kisdudóvoda működik: a zsolnai apácák vezetése alatt, a bohuniczi magán óvoda, a kisucea-újhelyi, várnai, predméri és bezkói, utóbbi négy a közművelődési egyesület auspiciuma alatt. Legújabb (febr. 24.) Baánban nyitott a közművelődési egyesület nagy ünnepélyvel egy óvodát. Avárnai és kisucea-újhelyi gróf Csáky László hazafias áldozatkészségének köszöni létét, a predméri óvodához boldogult Marosvicsy Mór adta a helyiséget. Ezen óvodák közül legvirágzóbb a predméri. Minden zaj nélkül esendben épülnek itt a magyarosodás költő-fészkéi. Ohajtandó, hogy rövid idő alatt kisdudóvoda állittassanak Csacván, Nagy-Bittsén, Vág-Beszterczén, Ilván és Zay-Ugróczon. Trencsén város kisdudóvoda legközelebb nyílt meg és a paulai szent Vinczéről nevezett irgalmas nővérek vezetése alatt áll. Vajha a kisdudok mindezen intézetekben azt a tiszta magyar kiejtést sajátítanák el, a melyen nem lehet észrevenni, hogy a felvidékre valók.

(Folyt. köv.)

Egyszerre kitört a szabad levegő utáni vágy, a tavaszi esőzések miatt soká szobába szorult közönség ezrenként tódult sokott mulatóhelyei felé. Az Andrássy-ut gyalogjárója hosszában, szélteben járó-kelektől elfoglalva s a nyüsgő, mozgó emberáradat mind egy irányban tör a városliget felé, elvéte lehet csak látni egyet kettőt, ki a nagy áramlattal ellenkező irányban halad, ugyanígy, hogy emeletről nézve az egész látványt, úgy tűnik elő, mintha a városliget volna a nagy tenger, mely folyton hullámoz s az ut volna a folyóvíz, mely a tengerbe szakad.

Ilyen volt képe a pesti oldának husvét két legutolsó ünnepén, tul a dunai részen pedig Szent-Gellért hegyét rajzolták körül a bucsujárók, sőt még a távolabbi budai hegyek is sűrűn fogadták a kirándulókat, csak Margitsziget átázott talaja lát még gyérebben vendégeket.

Nem minden ünnepen lehet annyi népet látni a mulatóhelyeken s akaratlanul is fölvetődött az a kérdés az ember agyában: mi lenne most, ha úgy a bérkocsisok strajkolni kezdenek s megtagadják a kényelmes fővárosiaknak a hazakocsizást, mint a jó bécsiek tették? Mi ugyan távol vagyunk e kérdés komolyságától, de nem ám úgy a bécsiek, kiknek kocsisai ép e kellemes napokon szorították a lakosságot fárasztó gyalogjárásra.

Hiába — már Bécsnek is kell valami nagyot tennie, mert hisz majd minden fővárosban történt már valami nagy esemény. A jó bécsi kocsisok bizonyára megirigyelték a mi tüntetéseinket, csak hogy bizony kissé durvábban, amúgy kocsis tempóra utánoznak bennünket: revoivereket sütögetnek, lóvasuti sineket folszednek, kávéházakat betörnek s a kirendelt katonasággal összetűznek. Hanem az efféle zavargás semmi esetre nem lel viszhangot az emberi méltóságban.

Vagy talán Boulanger államfelforgató tervei adták meg nekik a lökést, az a Boulanger, aki három felvonásban játszott a végig politikai komédiáját: Első felvonásban látjuk őt Párisban, hol nagy diadallal választják meg követnek, a második felvonásban eljártsa Mohammed futását s Belgiumba szökik, hogy rajta is teljesedjék a latin közmondás „nemo profeta in patria sua“ Végre a harmadik felvonásban Belgiumból udvariasan kiutasítva Angliába hajózik s ezzel el látszik legördül a függöny, Boulanger ur lejártta magát. Hiába — nincs most ideje az államfelforgatóknak. Az utódok előtt csak mese lesz. — Hogy volt, hogy nem volt, de volt egy ember, a ki nagy tervekkel szőtt és a maga nyakára kötötte a csomót.

Van azonban felfordulás néhány magyar vármegyében, honnan ugyancsak puszkáztatják ki a méltóságos főispánokat, ami azonban egy esetben sem tett oly nagy feltűnést, mint épen a barsi főispán felmentésénél, kinél pontosabb és rendszeretűbb hivatalnokot kevés vármegye látott — nem hogy birt — valaha.

Itt a fővárosban úgy vélekednek er-

ről a politikai körök, hogy a barsi főispán korántsem volt az az ember, kinek elmozdítását a közigazgatás érdeke kívánta volna, sőt ellenkezőleg Barsvármegye szénáját egészen rendjén levőnek gondolják s így erősen tartja magát a hit, hogy a főispán csak a 25. §. miatt menesztetett, más körökben még azt vélik, hogy a főispán el-lenségei a 25. paragrafust használták fel arra, hogy a kormányval szemben kényes helyzetbe hozzák. Vannak ezenkívül más verziók is, melyekre nézve azonban talán illetékesebb maga a kérdéses vármegye, mint a főváros.

A kormánykörök a főispánok tömeges fölmentését hajlandók közigazgatási javításoknak tekinteni s hozsánákat kiáltanak Barossnak a nagy reformernek s úgy látszik valóban itt a reformok ideje. Szilágyi minapi levele pozsonyi választóihoz, Vekerle beszéde a nagybányai kerületben jó hatással vannak az országra, egyedül Szapáry maradt árván, ki török-szent-miklósi választótól bucsut vett, kik között győzelme amúgy is kétes lett volna. Szapáry visszavonulása egyúttal a függetlenségi párt győzelme is, mely párt ezentul, úgy látszik, állandón megtartja e kerületet.

A mérsékelt ellenzék hallgatag, még a szilágy-somlyói kerületet is szó nélkül engedi ki kezeiből; de ehhez még furcsa hírek csatlakoznak, Grünwald Béla mérsékelt ellenzéki képviselő nemességét kapott öfelségétől az alkalmattal beszéltek Ap-ponyinak s Grünwaldnak a belügyminiszteriumba való lépéséről, a két ellenzék nagy fuziójáról. A hír azonban alaptalan s valószínűleg az aprilisi bolond meleg születe, mely már egy hét óta fűti a fővárost s felette nyomasztólag hat a kedélyre, nem esoda, hogy elérsegit az emberek phantasiáját.

Fővárosi levelező.

Az ujoncozás Barsvármegyében.

Május hó 20—23-án a lévai járás I.—III. korosztálya Léván. — 24-én az összes ujoncozási teendők. — 27—29-én a verebélyi járás I.—III. korosztálya Verebélyen. — Május 31-junius 3-án az ar-maróthi járás I.—III. korosztálya Ar-Maróthon.

Junius 5-én az összes ujoncozási teendők Ujbányán. — 7—8-án 11. és 12-én a bars-szentkereszt járás I.—III. korosztálya Bars-Szt.-Kereszten. — 17—18-án az oszlányi járás I.—III. korosztálya Oszlányban.

A sorozó bizottság elnöke: M á r i á s y István. Barsvármegye alispánja. Bizottsági polgári orvosok dr. B r a c h Ferencz, dr. S i k r a y Dávid, dr. B e n k ő Lajos, dr. H o l e c z y Péter, dr. G a s p a r e c z Béla, dr. L a n g f e l d e r Adolf és dr. H l a d n y János orvosok; sorozó járási tisztviselők: az illető járás főszolgabírói és a városokban: a város polgármesterei.

iránya határozottan a hajótöröttel felé vezetett.

Mikor közelebb jött, a kormányos tölesért csinált a tenyeréből és átkiáltott a vitorlásra.

— Hollá! Vegyetek föl bennünket.

— Hisz értetek jövünk! — hangzott a válasz. — Honnan jöttök ezen a nyomorult alkotmányon?

— A zátanyokról! A Herkules hajó elveszett. Mi menekültünk csak meg.

— Szerencsétlenek!

— Van-e egy kis vizetek?

— Van! Ennivalót is hoztunk!

— Hála Istennek! Haihó. Vessétek ki a kötelet!

— Itt van! fogjátok meg!

Néhány pillanat múlva a hajón voltak a menekültek.

A hajón négy derék fiu ült, 18—20 évesek lehettek.

— Édes apánk a király, látcsövén fedezett fel benneteket a tengeren s értetek küldött. A szigeten szívesen lát.

— Vizet, vizet adjatok!

— Itt van!

A kimerült matrózokat úgy kellett beemelni a vitorlásra.

Félóra múlva kikötöttek a szigeten, a hol az egész lakosság örömdiadallal fogadta őket.

Erős, megtermett férfiak, asszonyok, lányok gyermekek; meg annyian majd kis-csattantak az egészségtől. Ruházatuk kecskebőrből készült s nagyon hiányos volt, de ennek dacára, vagy talán éppen ezért mind erősen kifejlett testalkatuk voltak a sziget lakói.

A csoport közepén szürkehaja ember állott. Az egyetlen ember, a kinek civilizált, de végtelenül kopott és rongyos öltö-

zete volt. Nadrág, sárga mellény, kék kabát, s mintegy királyi koronaképen, fején egy angol katonasipka, melynek arany zsinórja már nagyon meg volt viselve.

— Örülök, hogy a bátor angol hajósokat fogadhatom! — szólt büszke méltósággal. — Legyetek üdvözölve, mint vendégeink. Ebédünk egyszerű, de meg kell elégednetek azzal, amink van. Ti nem vagytok olyan brutális emberek, mint az amerikai csetvadászok, a kik mindig megrabolnak bennünket, s így szívesen fogadunk. Zsuzsanna, jó vacsorát a derék férfiaknak! — Menjünk a faluba!

Zsuzsanna, a rongykirály leánya, gyönyörű szép tizennyolcz éves leány volt. Szegény ruházatában sem szégyelte magát az idegenek előtt. Előre futott fölfelé a meredek parton, mely a sziget belsejébe vezet.

A menekültek pompás vacsorát kaptak, s annyira megtetszett nekik a patriarchalis életmód, hogy ott megtelepedtek.

A kis falu ezáltal öt erős férfival szaporodott meg, a mi a rongykirály országának javára volt.

A kis kezdetleges falu gyorsan épült s már néhány hónap múlva látható volt, hogy milyen jó hatást tett az öt tengerész beköltözése a szigetre. A hajózás mellett mindenikük értett valamely mesterséghez.

Ott tartózkodásuk alatt az egyik, a ki egykor szabó volt, kikészített szarvasbőrből az egész országot ellátta ruhával. A másik meg új építményeket készített fatörzsből és butorokat hajlitott favesszéből.

Félévi ott tartózkodásuk után egy hollandi gőzös kötött ki a parton. A matrózok közül négyet nagyon elfogott a honvágy és szívélyes bucsu után fölvetették

magukat a hollandi gőzösré, mely hazájokba vitte őket.

Kovács János a magyar fiu ott maradt. Nagyon megragadta őt a nyugodt, szenvedélyek nélküli életmód. Volt más oka is ottmaradásának.

Beleszeretett a rongykirály szép leányába Zsuzsannába.

A lány is nagyon vonzódott a szép, derék ifjuhoz, aki csakhamar nagy tekintélyre tett szert a benszülöttek között.

Három év sem mult el és a magyar fiu feleségül kapta Bab király leányát. Képzeltető, hogy a kis birodalom milyen fényvel ülte meg az esküvőt. Valamennyi virágot leszakítának az nap a tövérel, hogy az új pár utján elhittsek.

Maga a király eskette őket össze egy nagy fakereszt alatt.

Kovács azóta már belső tagja lett a nagy családnak. Nyilván való volt, hogy Bab királyt is ő fogja követni a trónon, mert éleseszű, nagyelmű ember volt, aki nem egyszer tett igazságot a viszálykodók között.

Hogy nem lett király, az csak egy közbejött incidensnek köszönhető.

Egy napon ugyanis egy nagy cethal-lászbárka jelent meg a szigeten, a melyből két csolnakon 16 ember lépett ki a partra.

A sziget lakói eléjtük mentek.

— Ki közületek a király? — kérde a cethalászok vezetője.

— Én vagyok — felelt az öreg Bab.

— Hát te ki vagy?

— Hopkins kapitány vagyok!

— Mit akartok?

— Vizet és eleséget!

— Azt kaphattok!

— Hat legényre s szükségem van! Egy csolnakom elsüllyedt a közelben, s legénysegeim közül 8 a tengerbe fult.

— Barsvármegye közönségéhez is le-érkezett a királyi dekretum, melynek alapján a magyar kormány közigazgatásunk élére más bizalmi férfit helyez. E legmagasabb kir. kézirat így szól: „A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott közmunka- és közlekedésügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán Majláth István Barsvármegye főispánját ezen állásától fölmentem, s helyébe Kazy János kamarást és országgyűlési képviselőt Barsvármegye főispánjává nevezem ki. Kelt Bécsben, 1889. évi április hó 23-án. Ferencz József s. k. Baross Gábor s. k. — Midőn ez alkalomból szeretett főispánunktól — kinek érdemeiről lapunk más rovataiban emlékeztünk meg — bucsut vesztünk: üdvözöljük Kazy János ömeltóságát, mint Barsvármegye főispánját — és ismerve multját, mely köztudomásúlag mind köz, mind magánéleti viszonyaiban és vonásaiban a lelhető főispánhoz idomult, de különös tekintettel szilárd jellemére, ifju tetterejére és jóakarataira; mi teljes bizalommal s reménnyel nézünk a jövő elé. — Ohajtjuk, hogy tapintatos eljárása az újabb időben meghonosult közbékét, egyetértést szilárdá tegye s Barsvármegye fejlődő közjölétét, a városok felvirágzását, magas befolyásával, erélyével tovább vigye, biztosítsa.

— Mailáth Istvántól, mint Barsvármegyének 14 éven át köztisztelet- és szeretetben részesült főispánjától f. hó 27-én bucsuzott el a vármegye közönsége. A délutáni órákban hosszú kocsisor vitte a bucsu-tisztelőket Kis-Kereskénybe, mely Mailáth főispánsága alatt a bizalom és szeretet kapcsán valóban bucsu-járóhelyisévé vált. Kedves otthonában örömmel fogadta Mailáth a tisztelő közönséget. Mint étesülünk a vármegye tisztikara M á r i á s y István alispán vezetése mellett ma veszt bucsut búles vezéréstől, szeretett tisztársától. K ö r m ö c z b á n y a város közönsége Chabada polgármester, Dr. Ámon orsz. képviselő vezetésével, Léva város közönsége Mácsay polgármesterrel élőkön tiszteltet; számtalan testület; kaszinó, főgymnázium, takarékpénztár, a tanítóképezde, tűzoltó-parancsnokság, a lévai takaré- és hitelintézet, lelkészek, tanítói kar, tűzoltó-egylet, kesekedelmi csarnok, dalegylet, kir. adóhivatal, körjegyzőség, ügyvédi kar, orvosok s a társadalom különböző rétegeinek faktora megjelentek a távozó főispánnál, hogy hálájukat, szeretetüket tolmácsolják s azon közóhajnak adjanak kifejezést: hogy az ég ura a derék férfit mai erejének, szellemi fönségének fényében a társadalmi közjölétnek még igen-igen sokáig éltesse!!

— Műkedvelőink e hó 27-én, tegnap, tartották meg első előadásukat, melyről lapunk más helyén számol be színházi referenciánk. Május hó 4-én, szombaton, lesz a második előadás, mely alkalommal színre kerülnek: „Hol a férj?“ és „A b á l i k ö p e n y“ című új felvonásos, kitérő, francia vígjátékok. Jegyek előre váltathatók a jobb oldala Nyitrai és Társa könyvkereskedésében, a bal oldala a Czi-

— Emberekkel nem szolgálhatok kapitány!

— Hát nincsenek fiatal embereid a szigeten? Például ez?

Rámutatott Kovács Jánosra.

— Ez az én vöm!

— Lesz még kivüle is 5—6 legényed!

— Révedsz kapitány! Itt nincs nélkü-

lözhetlen ember.

— Erről majd beszélünk. Egyelőre vizet és burgonyát adjatok. Hát még mit adhatok?

— Főzelékféléit és gyümölcsöt.

— Néhány sertesed nincs?

— Az is van, ha megfizeted!

— Természetesen.

A kért eleség csakhamar előkerült s a hajón volt.

— No most áttérhetünk a legénység kérdésére is. Csakugyan nem engedsz át hatot alattvalóid közül.

— Nem kapitány!

— Akkor erőszakot fogok használni.

Te bitorlod ezt a szigetet, mert ez tulajdonképpen amerikai birtok!

— Az nem igaz!

— Lambert Jonathán Baltimorból lefoglalta a szigetet az Unio részére.

— De aztán megint elhagyta!

— Az mindegy! Törvényesen itt a csillagos lobogó loboghat csak! Hat embered velünk jön!

— Ez gyalázatos emberrablás, — kiáltott az öreg király.

Most már Kovács is előlépett. Kését kivonta övéből.

— Őrizkedjete az erőszakról, — dörgött a kapitányra.

— Ne dühöngj ősém! — szólt a kapitány.

— Hé legények! fogjátok.

— Megállj! — kiáltott Kovács.

A cethalászok vad kiáltásban törtek ki.

rok János uránál s az előadás napján délután a nagyvendéglő 4. számú szobájában és este a pénztárnál.

— **Eljegyzés.** Medveczky Sándor lévai gyűgyszerész e napokban váltott jegyet Braumüller Sándor hont-ujfalusi földirtokos kedves leányával, Idával. — A legőszintebben kívánunk állandó boldogságot a jegyes-párnak!

— **A lévai ipariskola** részére a vallás- és közoktatásügyi miniszterium az 1888/9. tanévre 200 forint államségélyt utaltványozott.

— **Elvi határozat iparügyekben.** A földm.- ipar- és kereskedelemügyi miniszterium, mint harmadfokú iparhatóság, következő határozatot hozott: Bucsuk alkalomával, amennyiben ezen bucsun helybeli kereskedők is sátorban vagy szabadban elárúsítani szoktak, az idegen helyről jövő viaszgyertya-árusok is szabadon árúsihatják árúikat.

— **Az országos erkölcsnemesítő-egyesület** azok számára, a kik a folyó évben Magyarországon a legtöbb sikerrel alakítanak mértékleteségi egyesületet, 100 frtnyi jutalmat tűz ki. A pénzbeli jutalmon kívül az egyesület az ezen ügyben buzgólkodóknak elismerő okleveleket fog adni.

— **A székesfehérvári tüzoltó-szerkiállításra**, mely a kormány ama rendelete következtében, hogy az összes hazai községeknek tüzoltó-szerekkel kell magukat ellátniok, nagyon időszerű, most az országos iparegyesület hívja fel a hazai iparosok figyelmét. Az augusztus 20-ikától 22-ikéig tartandó kiállításra május végeig eszközölhetők bejelentések és a tárgyak legkésőbb július végeig küldendők a helyszínére. Térdíjat nem kell fizetni, a vasutak pedig jelentékeny szállítási kedvezményeket adnak s így minden termelőre nézve meg van könnyítve a részvétel. A kiállítás rendező bizottsága Székesfehérvárról minden kérdészközdésre készséggel szolgál válaszzsal. A székesfehérvári tüzoltógyűlés az iparegyesület előterjesztése alapján foglalkozni fog a hazai tüzoltó-szer-gyártás pártolásának fontos kérdésével is. Kívánatos tehát, hogy az iparosok minél tömegesebben vegyenek részt a kiállításban.

— **Drágul a kávé.** Boruljatok mely gyászba fényes kávéfűzdsák, így lehetne kezdeni most egy időszerű verset, ha ugyan akadna a pótlak közt olyan kávékedvelő, hogy erre a hirre egy kesergő költeményt zengene el lantján. Amint a lapok írják, a bécsi kereskedővilág abban a nézetben van, hogy a kicsinyben való eladásnál rövid idő múlva 20—30 krajczárral többre fog kerülni egy kilogram kávé, mint eddig. Az áremelkedés oka az, hogy a jobb időkből való készletek már fogytán vannak, meg hogy a nagykereskedésekben is növekszik a kávé ára. Ha e hir megvalósul, sok szegény embernek fogja megnehezíteni amugy is gondterhes életét; mert akárhany család van, a melynek legfőbb tápláléka eddig a kávé volt. Hát még a kávéfűzdsák so sa meny nyire megnehezedik, a kipótolhatatlan kávépletykák milyen drága mulatságot fognak képezni? No de van igazság az égben és van még a földön pótkávé!

Már meg akarták rohanni Kovácsot, mikor a láthatáron hirtelen füstfelhő emelkedett, és egy ágyu dördült bele. Hopkins kapitány most már megjött. — Az ördögbe! Mi ez? — Hajó! Angol hajó! — kiáltottak a szigetbeliek. Csakugyan egy angol frogatta volt, mely gyorsan közeledett. — Megálljatok! — kiáltott Bab király a halászlégényekre. — Én mint született skót, ezt a szigetet ezennel az angol lobogó védelme alá helyezem! Eljen Ófelsége az angol királyné!

A frogatta hamar kikötött. Bab király átadta a tengerész kapitánynak a szigetet, a ki kiützte az angol lobogót és Bab Richardot a sziget kormányzójának kinevezte. A ezethalászok káromkodva távoztak. Bab király nem sokáig élt. Utánna az angol kormány Kovács Jánost, a magyar fiut nevezte ki kormányzóknak, s a szigeten erődöt építettek.

Nemsokára virágzó kultúra keletkezett a szigeten s ma már több mint 2000 lakója van. A Tristan d'Acunha szigetet azonban még ma is a Rongykirály országának hívják.

Deák gondolataiból. Egyes embernek, legyen az bármily bölcseségű, bármily állásu, nem szégyen, sőt kötelessége véleményét, akkor változtatni, mikor első véleményének helytelen-ségéről meg van győződve.

— **Érdekes párbaj.** Egy amerikai fér-jet egy fiatal orvos provokáltatott; a provokálás oka a feleség volt. Az orvosnak egyik szekundása maga a felesége volt. Bátor szívű asszony lehetett a doktorné, mert azt mondá: „Ott akarok lenni férjem oldalán, ha esetleg meghal vagy megsebesül — hiszen érem küzd.”

— **RÖVID HIREK.** — **A pénzügy-miniszter** körendeletet adott ki, melyben figyelmezteti a regálatulajdonosokat, hogy igényeiket okvetlenül ápril végeig jelentésék be, mert későbbi jelentések nem vételnek figyelembe. — **Az orvosi kamarák** létesítése dolgában május 5-én nagy értekezlet lesz Budapesten. — **Az ország** számos vidékén hóval és fagyval előzött be hűsvét ünnepe. — **A képviselőház** az idén alkalmasint június közepéig marad együtt s még így is a költségvetésen kívül alig számíthatni a sok fontos törvényjavaslat közül csak néhánynak elintézésére is. — **A párisi kiállítás**on sok egyéb közt látható a legnagyobb gyöngyszem is, mely eddig ismeretes. Sulya 75 gram. Értéke pedig 75,000 frank. — **Belgrádban** az a furcsa hír terjedt el, hogy Milán volt király Jeruzsálemben kolostorba lépett és szerzetes lesz, de praktikus czéllal: az összes szerbek patriarkhája akar lenni. — **Az 1890-iki orsz költségvetés**, hir szerint, deficit nélkül fog annak idején a képviselőházhoz benyújtatni. — **Szép eredmény.** A póstatakarékpénztárak kimutatása szerint a befutók 3 év alatt 3.822,503 frtot takarítottak meg. — **A lutri.** Egy bécsi statisztikai lap kimutatja, hogy Ausztria népei 65 esztendő alatt (1819—1884-ig) összesen 786 millió forintot játszottak ei a kis lutrin. — **Szilágy Somlyón** állítólag kertészs közben egy millió forint értékű régi arany és ezüst kincset találtak.

— **APROSÁGOK.** — **Rovatvezető Zuhany.** — **A társaságtól.** — Muzsikális ön? — Ez teljesen kegyedtől függ. — Tölem? Hogy-Hogy? — Ha megtagadja tölem a kezét, akkor — szerencsétlen flótás vagyok.

— **Különbőség.** Mi különbség az ügyvéd és a esigaevő között? — A esigaevő megcsúsz a klienset, de a házát meghagyja, — az ügyvéd ellenben kliensét hagyja magára és házát emésztí fel.

— **Színház.** — **Mükedvelőink szini előadásai.** I. **Nöudvarlás.** — **A légyott.** Ma reggel kora hajnalban a Parnassus hegyére utaztam, kova legujabban tették át lakásukat a Muzsák. Thaliát a színészet Muzsáját akartam meglátogatni. Erátó a Muzsa mosolygó szobacüzusa fogadott az előszobában, ki ezüstös tálcán bevitt névjeggyemmel jelentett be urnőjének. Kis várakozás után megnyit az ajtó s én beléptem. Thalia nagysága igézó reggeli pongyolában ült párolgó kávéja mellett, mosolyogva nyújtotta felém kezét s ülésel kínált meg.

— **Tudom, uram, jövetelének czélját** — szolt — előttem nem ismeretlenek a földi dolgok. Hozzánk az égbe is járnak lapok s figyelemmel kísérem az önök kis városát is, hogy bebizonyítsam, ime tekintsen ide. — **En bámulatomból alig tudtam felocsudni,** mert a Muzsa párolgó reggelije mellett a „Bars“ volt kiterjesztve.

— **Ugy-e ön meg van lepetve, erre nem is gondolt?** Igaz, apropos, hogy vannak önök a mükedvelő társaságukkal, mert már régóta hallottam felőle, hogy előadásokat akarnak rendezni. Nos és mikor fogják már megkezdeni? — **Asszonyom... azaz... Muzsa nagysága** le vagyok kötelezve szives figyelme által. Épen az említett dolog oka jövetelmennek. A mükedvelő társaság meghallgatta városunk kedves közönségének régi óhaját, megalakult azon czélból, hogy közönségünknek egy pár kellemesen szórakoztató estét nyújthasson. A rendező bizottság felkérésére folytán városunk lelkes hölgyei és urai szivesen váltakoztak a szini-előadásokban részt venni. Fáradságot nem ismerő buzgalommal és kitartással tanulták be nehéz szerepeiket s ime, a régi óhaj teljesítve lett s ma este lesz már a mükedvelő társaság első előadása. — **Ez önöktől nagyon szép** — szolt Muzsa.

— **De kegyes Muzsa nagysága még nem fejeztem be.** A mükedvelő társaság nem a saját anyagi sikeréért fáradozik oly szeretettel és dícsérendő kitartással. Egy szent czél legeg szeme előtt s ez... a jó t e k o n y s á g. Fáradsága jutalmán a szegény, szenvedő árvák fájó könnyeit akarja letörölni, hogy helyébe a boldogság fényét varázsolhassa; más részen pedig a mindinkább szépülő városunkat akarja biztosítani a mindent felemészítő tűznyelvek ellenében. Kegyes Muzsa, ki szintén könyvet ejtesz szép szeméből a szerencsétlen árvákért, járuljhozzá, hogy enyhítsd szenvedéseiket. — **Jó halandó, mond miképen tehetem ezt** — szolt a Muzsa.

— **Szivesen.** Ime haldd röviden. Szakmáry Endréné ő nagysága mint az árvák védőangyala és a Stefánia-árvaház alelnöknője és Tóth Zsigáné ő nagysága, kik ez ügyben legtöbbet fáradsnak, általam küldenek számodra a szent czél érdekében egy

bérlet jegyet a három előadásra. O drága Muzsa ne utasítsad vissza.

— **Kész örömmel fogadom uram!** de egy felelettel tartozik, ön oly szépen beszél az árvák érdekében, tán ön is a mükedvelő társaság tagja.

— **Igen kegyes Muzsa az volnék,** de ök nem ismernek el annak, mi szörnyű el-lenségek vagyunk én — k r i t i k u s v a g y o k .

E kényelmetlen szó után gyorsan utaztam le a Parnassusról, hogy még jókor haza érjek az előadásra. Feltettem kritikus pápa szememet és megigazgattam harapós kritikus fogaimat, s ezzel készen voltam toillettemmel. Ehez kell azután még egy kis morózus kedélyhangulat, — a mai áprilisi eső éppen kapóra jött) egy kiállhatatlan fizimiska s ime előtűk áll a kritikus prototypje. E kellek mind meg vannak bennem. Ezekkel dusan felszerelve mentem az előadásra s vártam annak kezdetét.

— **Csöngetés kétszer... a függöny felgördül.** Már a függöny felhuzásába akartam belekötni, de az oly szépen ment, hogy csak a rendezőt dicsérhetem érte.

Elém tártul az én világom a színpad. Egy csinos salonban találok magamat, hol az urnő egy kedves kis Hermin (P a z á r E t e l k. a.) inceskedik, mókázik, kedveskedik, aranyoskodik, durczáskodik, kőtekedik, a házas élet boldogságát elhinni nem akaró Aladárnak (J a r o s s F é r e n z u r.) Aladár ur pedig igen szépen idegenkedik a hymen róza lánczaitól, de hiába, végre is csak lépre kerül, a féltékenység kígyója marja szívet, hogy lefejtse róla a kemény burkot hogy annál jobban érezze a szerelem melegét s felesap papucshősnék. Mikor a függöny legördül akkor veszen csak észre, hogy ez nem valóság s kellemes csalódásomat az ügyes szereplőknek köszönhetem, kik igazi otthonossággal játszották a darabot s dícséretre méltó ügyességgel állták meg helyüket a legnehezebb részletekben is, a darab minden egyes részét oly szépen kidomborították, hogy még a kritikus is kezefajásáig tapsolt sikerüknek.

No de elragadtatásomért bosszut állok a másik darabon, gongoltam magamban. Komoran hallgatom az első párbeszédet s egyszerre csak azt veszem észre, hogy mosolyogni kezdek, s várom az ügyes bonyodalom után a kacagató jeleneteket s a kedvesen hangzó kibékülést. Széplaky Róbert (M a k a y S á n d o r u r.) ábrándozó férj, barátja Békésy Gergely (M a d a r á s z E r n ő u r.) még nem vetközte le az ifjuság tüzeit, szeret ábránd nélkül s akarata ellenére eszközevé lesz a bonyodalom kivitelének, de egyszerű magára vállalja a kibekítés szerepét is. Róbert szerepében M a k a y S á n d o r ur ügyesen s erőteljesen állta meg helyét, ugy hangjában mint kiejtésében és játékában igazi tolmácsolója volt nehéz szerepének; M a d a r á s z E r n ő ur ügyesen kíséri lépésről-lépésre Makayt nehéz szerepében, otthonosan mozog a színpadon, érzései ügyesen nyilvánítja s ezért a legtermészetesebben oldotta meg feladatát. Laurát (S z e c s á n y i J u s z t a k. a.) Széplaky nejt, az életnek ugyanoly ideális felfogása jellemzi, mint férjét. S z e c s á n y i J u s z t a kisasszony szerepe nehézségeivel teljesen megküzdött. Méltósággal lépett fel ott, hol urnői tekintélye érintve volt; nyájas szeretetre méltó ott, hol a hitvesi kötelek megsértése nélkül oltart emelhetett ábrándos szellemének, habár egy idegen férfi képeben is. Irén (B a l b a c h I r é n k. a.), Békésy Gergely jegyese, az alig felszerűlt leány ártatlan örömeinek naiv kitérésében kellemesen hatott reánk. Valódi benső aggodalommal kísérte Laurának szerinte merész cselekedetét, midőn pedig félreértés merült fel közöttük, a könnyen ingerlő ifju lélek elkeseredését, felháborodását, eleven jeleneteiben félreismerhetetlen hivatottsággal állította elénk.

Mükedvelőknél mindig nehéz dolog a szabállyal és inas szerepeket kiosztani. Örömmel kell konstatálnunk, hogy e rövid szerepekben P a z á r E t e l k. a. és J a r o s s F é r e n z u r., mint kik az első darabnak ügyes előadói s megjászói voltak — szintoly jó kedvvel foglalkodtak.

A mai előadás után itélve, nem lehet kételkednünk, hogy a mükedvelő társaság többi estéje csak fokozni fogja a nagykö-zönség érdeklődését, melyet magának dícsérendő buzgalommal ma kiérdemelt a közönségnél.

Syrius.

K Ö Z G A Z D A S Á G .

A gazdaközönség figyelmébe!

A biztosítási szaklapok valamint a leg-előkelőbb napilapok is egy idő óta erősen megtámadják a „magyar-francia biztosító részvénytársaságot“, s ennek vagyoni állásáról oly adatokat közlenek, melyek méltán megrendíthetik még azoknak bizalmát is, kik eddig legbuzgóbb hívei voltak ezen biztosító intézetnek.

Ezen adatok, melyeket az említett lapok számokkal bizonyítanak be, — valóban alkalmasak arra, hogy aggodalmat keltsenek mindazokban, kik vagyonukat ezen társaságnál biztosították, — nem is említvén a részvényesek rémületét. Annál megdöbben-tőbb ezen szomorú tény, ha tekintetbe vesz-szük, hogy a nevezett társaság még a mult évben is fizetett nyeresémosztalékokat rész-

vényeseinek, holott most már maga is be-vallja, hogy részvénytökéjén közel h á r o m millió forintot vesztett! — Hogy ezen vesztésnek nem származhatik az utolsó év üzleteredményéből, azt minden józan gondolkozásu ember be fogja látni, s ebből az következik, hogy ezen társaság már régóta betegeskedik.

A „Magyar-Francia“ biztosító-társaság a „Budapesti Közlöny“ f. hó 14-iki szá-mában, f. év május 6-ára közgyűlést hirde-tett. E hirdetmény tárgysorozatában a kö-vetkező pont is foglaltatik:

„IV. Határozathozatal az alapszabá-lyok 67. §-a esetleg 66. §-ának b) pontja értelmében.“

A hivatkozott §§-ok szövege a következő:

A társaság megállapított fenn-állási tartamának lefolyása előtt fel-oszolhatik;

„66. §. b) pontja: más társaság-gal való egyesülése folytán“;

„67. §. ha a tartalékalap és rész-vénytőke 1/4 része elveszett, az igaz-gatók azonnal közgyűlést kötelek összehívni a végből, hogy a részvé-nyesek a társaság további fennállása vagy feloszlása iránt határozzanak.“

A fennidézett hirdetmény IV. pontját az említett két §§-al összehasonlítván, a töb-bihez — ugy hiszszük — nem kell kom-mentár!

Nem káröröm vezényelt bennünket, — (hisz erre legkisebb okunk sincs, sőt mé-lyen sajnáljuk, hogy ugy van, a mint van) — midőn tisztelt olvasóinkat ezekről tudó-sítani kívántuk, hanem azon őszinte óhaj, hogy a gazdaközönséget, melynek nagy ré-sze, — fájdalom! — még ma sem akarja a konkolyt megkülömböztetni a buzától, na-nyobb óvatosságra ösztönözzük.

Sokszor hallottuk egyik vagy másik gazdánktól, hogy: „miért ne biztosítsak in-kább ennél a társaságnál, mint amannál, — hisz ez olcsóbb, mint amaz és ha nem is olyan gazdag, mint a másik, egy-két eszten-deig csak eltart.“ — Ime az itt eszetelek-ből látjuk, hogy: accidit in puncto, quod non speratur in amnis!

Vajha ezen felszólalásunk nem hang-zanék el meghallgatlanul, vajha ezen őszinte intésünk hozzájárulna ahoz, hogy a közö-n-séggel megértessük, miszerint éppen a biz-tosításnál, mint a közzgazdaság egyik főté-nyezőjénél, szükséges, hogy jól megválo-gassuk a társaságot, mert csak így óvhatjuk meg saját magunk érdekeit, valamint közös érdekeinket is a veszedelemtől.

Verus.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Mikszáth Kálmán, a magyar olvasó-közönség kedvezet íróját összes műveinek II-ik kötete épen most hagyta el a sajtót, mely az „Apró geantry és a nép“ című regényének második bővített kiadását foglalja magában. Ára félre 2 frt, díszkötésben 3 frt. — Mikszáthról többek között így nyilatkozik az E-s: Mikszáthot legfőképp az egyszerűség jellemzi, nem címöz, nem tartik és a mi főképp kiváló érenye, soha szót nem szaporít, bármilyen egyszerű legyen is modora, minden művén meglátszik a lelkiismeretes gond, a melylyel dolgozik. Stílyjét jellemzi a tömörség s ha van valami hibája, ugy az lehet, hogy a tömörségnek sokszor feláldoz egyet-mást. De legfőképp jellemzi stíly-jét a ragyogó humor, az a jól eső vidámság, mely sz. krázza pattog, mint a szabadon égő zsaratnok. Leg-újabb könyvében sorra esilogatja azokat a jó tulaj-donságokat.

Az „Olvasó kör“ című regényfolyóiratnak f. évi 19-ik füzetét kaptuk, mely a „R e m e t e k i r á l y , (II. Lajos bajor király)“ című történeti regény 54—58 fejezetét tartalmazza. — E folyóirat igen érdekesen van szerkesztve; évenként több kitűnő külföldi regényt jó fordításban nyújt előfizetőinek és a füzetek pontosan jelennek meg minden hó 8. és 22-én.

Előfizetéseket elfogad Nyitrai és Társa könyv-kereskedése Léván következő feltételek mellett: 1/4 évre (6 füzet) 1 frt 50 kr. félévre (12 füzet) 3 frt.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: K o n y a J o z s e f , városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 frt 20 kr., 6 frt, 50 kr. Kétszeres 5 frt 20 kr., 5 frt 40 kr. Rozs 5 frt. 30 kr. 5 frt 60 kr. Arpa 5 frt 40 kr., 6 frt 10 kr. Zab 6 frt. 10 kr., 6 frt. 50 kr. Kukoricza 5 frt. — kr., 5 frt 10 kr. Bab 7 frt — kr., 7 frt. 50 kr. Lencse 7 frt 20 kr. 7 frt 60 kr. Köles 4 frt. 4 frt 50 kr.

Nyiltér.

I.

Verfälschte schwarze Seide.

Man verbenne ein Mästerchen des Stoffes, von dem man kaufen wi, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echthe, rein gefärbte Seide lässt sich sofo zusammen, ver-löscht bald und hinterlässt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farb. — Vervälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) breunt langsam fort, namentlich glimmen die „Schussfäden“ weiter (wenn seir mit Farbstoff erschwert), und hinterlässt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide, nicht kräuselt, sondern krümmt. Zer-drückt man die Asche der echten seide, so verstäubt sie, die der verfälschten nicht. Das Sei-denfabrik-Depot von G. Henneberg (k. k. Hoflief.) Zürich, versendet gern Muster von seinen echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefert einzelne Roben und ganze Stücker zwei in's Haus.

II.

A Kolibal-féle kert május hó l-én nyitattik meg, mely alkalommal pontos kiszolgálát mellett jó ételek- es finom italokról gondoskodva lesz.

Özv. Kolibal Józsefné.

